

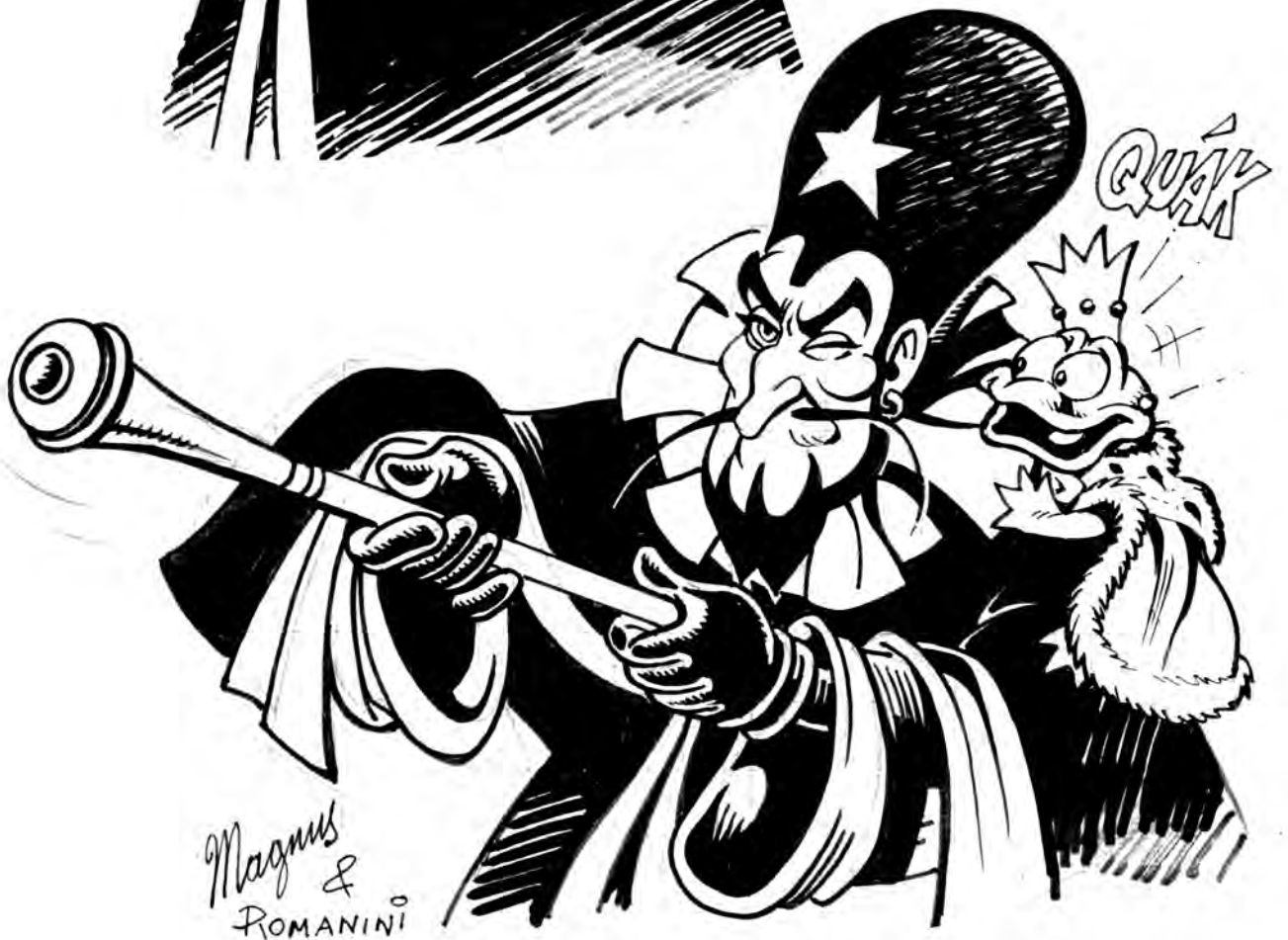
Magnum
&
ROMANINI

DRUŽINA od vešala

DRUGI TOM

◀ STARI KONTINENT ▶

Magnus &
ROMANINI

ISTORIJSKE DRAME I LJUDI KOJI SE SMEJU

Luka Baldaci

„**J**JA BIH, SER, da učestvujem u budućim poredama, u oklopu i verižnjači!“ Šteta je samo što to ne kaže plemeniti i dobronamerni vitez, već stari i onemoćali bankar iz kraljevstva Belorizontea. Očigledno je i pomalo senilan, budući da tu rečenicu ponavlja tri puta u samo nekoliko kadrova, ali dovoljno bistar da shvati da je rat, kada se ukloni veo retorike, odličan posao za njegove džepove, a po leđima naroda, kao i uvek.

Družina od vešala Magnusa i Đovanija Romaninija prepuna je ovakvih kurćslusa. To je srednjovekovna saga široke tematike, ali u komičnom duhu: priča o šašavoj družini najamnika u borbi (često nesvesnoj) protiv mahinacija izvesnog Mračnog Gospodara iz tolkinovskog nasleđa, koja se odvija između putovanja, rastanaka i ponovnih okupljanja širom Evrope i bajkovitog Istoka. Drama je pikarska, prepuna hodočašća, sa brojnim sporednim likovima i gegovima koji teraju na smeh.

Nalazimo se u 1977. godini. Magnus je upravo „ubio“ Neznanca (koji će kasnije vaskrsnuti), i željan je manje mračnih priča. Pročitao je „Milion“ Marka Pola i razmišlja o tome da ispriča „jednu optimističniju i vedriju priču“, kao što je u to vreme rekao u intervjuu za časopis *Wow*, „jedno simpatično strip-izdanje, namenjeno čitalačkoj publici sastavljenoj od dvanaestogodišnjaka i starije dece“. Na drugom mestu, u razgovoru sa Đuliom Čezaerom Kukolinijem, dodaje: „Romanini i ja smo stvorili *Družinu* za decu koja su prethodno čitala *Alana Forda*, moje dugogodišnje čitaocce, iako sam svestan da su tekstovi više za odrasle nego za decu.“

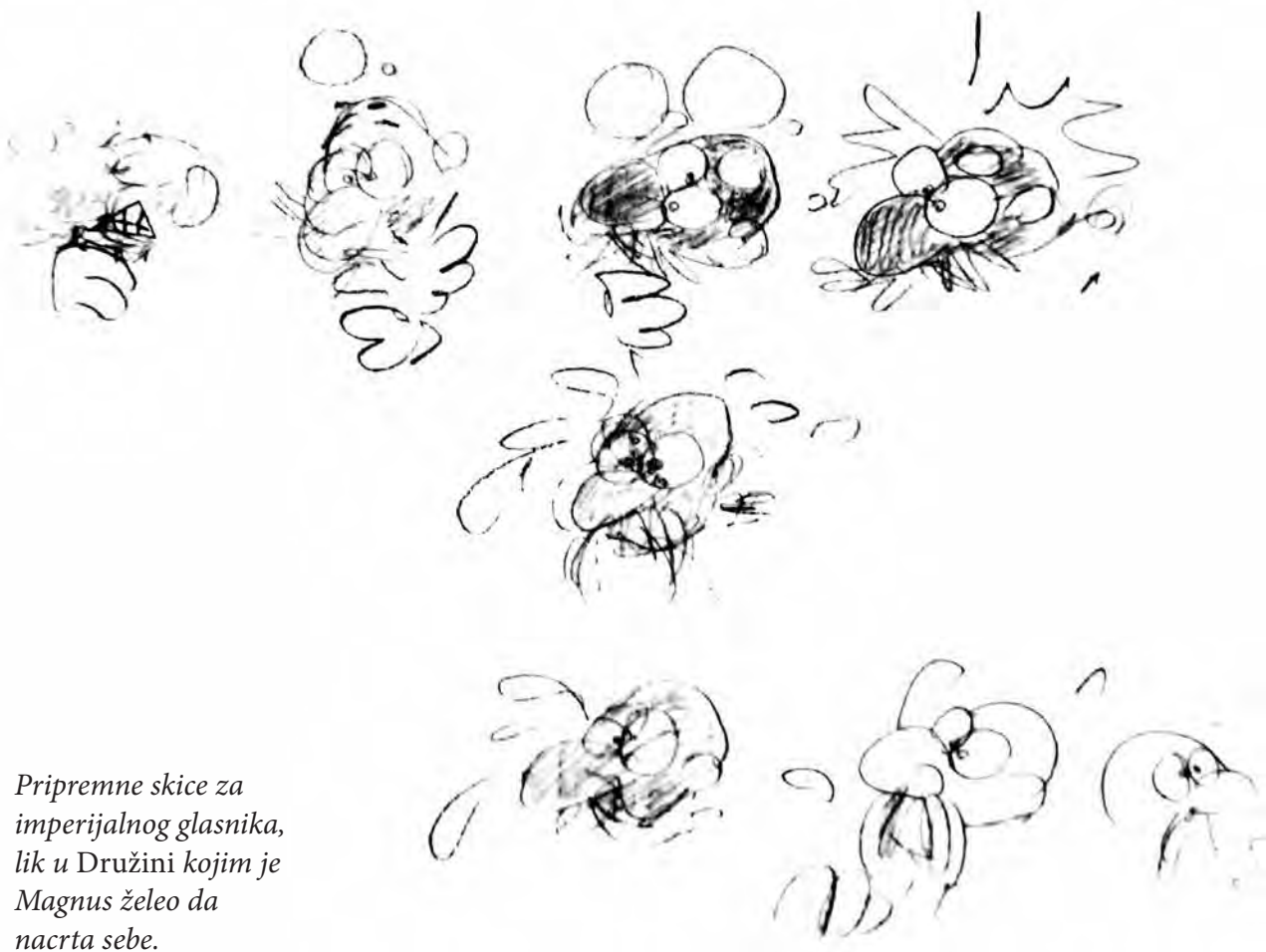
Magnus je oduvek težio tome da se poduhvati različitih pristupa tematici. Ovde više nego igde žive zajedno, bez sukoba, prizemno i uzvišeno, viteški epsko i groteskno, visokoparni i idealistični govor plemića i telesnost komičnog. Uzalud bi bilo vršiti poređenja sa drugim humorističkim stripovima srednjovekovne tematike koji su u to vreme izlazili u dečjim časopisima (*Bellochio e Leccamuffo* Korada Blazetija i Đovanija Bozelija u *Dornalinu*; *La Contea di Colbrino* Adrijana Karnevalija u *Korijere dei ragaci*). Kada čitate *Družinu od vešala*, smejete se dvaput. Najpre zbog ritma slepstik komedije u mnogim ponovljenim situacijama (zlosrećna Promukla, prgavi Tikvomir, na koga se istresaju, neprestano zlostavljani Rozenkranc...). Ali potom se smejete, uz gorak prizvuk – kao na primer u sceni sa napred pomenutim bankarom – razotkrivenim porocima i licemerju iza maske ideala, zbog nesklada između plemenitih namera i slabosti ljudskih strasti i ambicija. Taj smeh je podrugljiv i nemilosrdan, naročito prema moćnicima. Čini se da je kod Magnusa i Romaninija u velikoj mери prisutno ono što je Mihail Baktin napisao o Rableovom delu: „Drama istorije se oduvek odigravala pred ljudima koji se smeju.“

U poslednjim epizodama sage, sakupljenim u ovom tomu, primećuje se pojačana pažnja prema istoriji s malim slovom. Iako su zadržani mitološki i fantazijski elementi (sa citatima u rasponu od ciklusa o vitezovima Okruglog stola do nordijskih saga), srednjovekovni teatar priče nije više samo generička dimenzija avanture već je smeštena u određeni istorijski trenutak: natpis na palati kralja Kotorka otkriva nam da smo u

godini gospodnjoj 1478. (dok će se u „završnim napomenama“ stripa, da napravimo veliki skok unapred, minstrel Bernard ukrcati na brodove Kristifora Kolumba). Svedoci smo ubistva Đulijana Medičija u zaveri Pacijevih, pred nama u povorci prolaze Karlo Veliki, Vlad Drakula, vlaški nabijač, bolonjski inženjer Aristotele Fjoravanti na dvoru ruskog cara. Izniču detaljne geografske karte putovanja članova Družine. Kao arhitekt ovih priča kroz istoriju, Magnus postaje svestan složenosti poduhvata. „Otkrio sam“, reći će kasnije, „da je avantura uporedne istorije jedna od neprelaznih prepreka za srednjoškolce, koji ne uspevaju da shvate da je u vreme Lorenca Veličanstvenog postojao i Drakula, ili Rat ruža u Engleskoj.“ Danas je geoistorija deo školskog programa: još jedan pokazatelj koliko je Magnusov i Romaninijev pristup bio dalekovid.

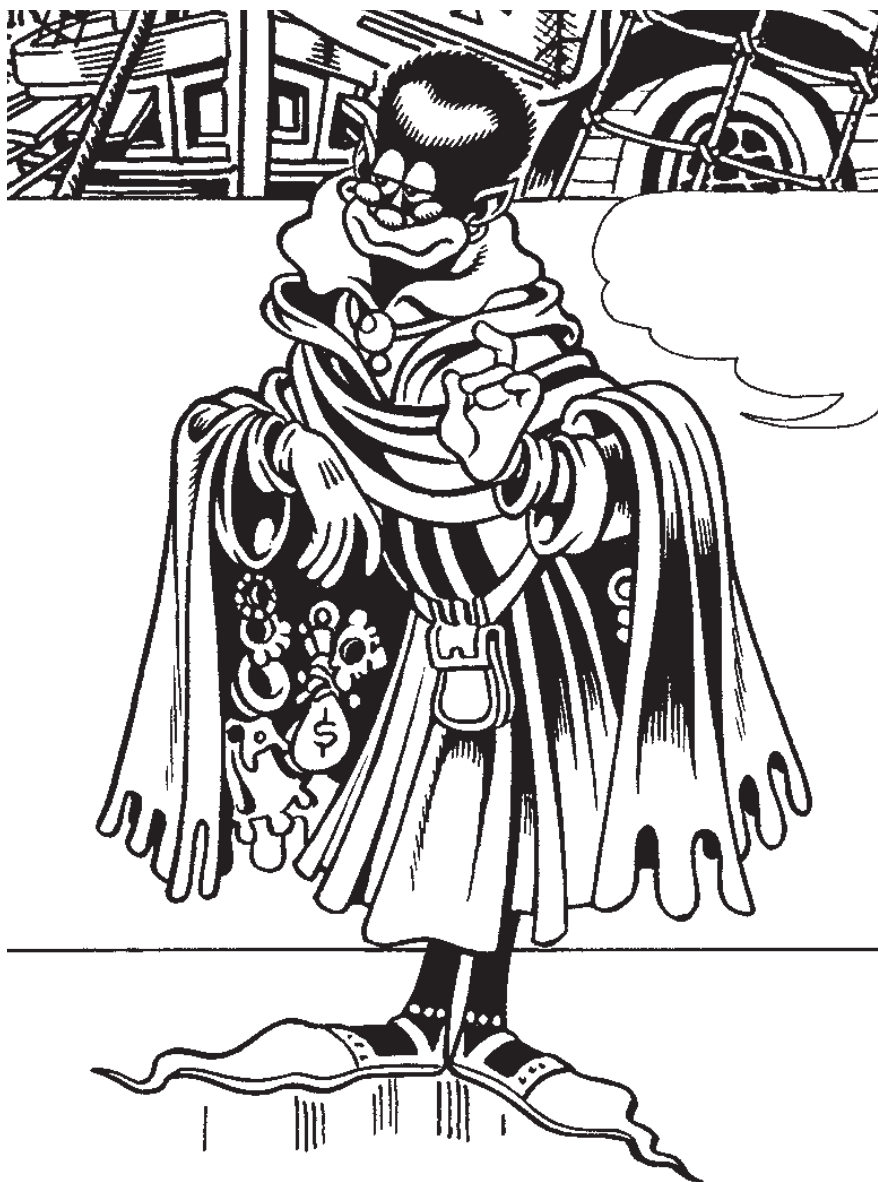
Vrlo modernom, u ovom stripu od pre četrdeset i kusur godina, čini se narativna struktura. Isprva planirana da se završi posle 24 epizode jednake dužine (kasnije svedene na dvadeset, ali je poznato da se razmišljalo o naknadnoj,

drugoj fazi), *Družina od vešala* poseduje mnoge karakteristike koje danas pronalazimo u najhvaljenijim televizijskim serijama. Počev od primene horskog pripovedanja, sa izborom da se uporedo prate doživljaji i putešestvija različitih članova družine, od njihovog rasejanja do završnog ponovnog okupljanja. Taj izbor je u svoje vreme pretrpeo i kritike: nepostojanje glavnog junaka u prvom planu, prema nekima, moglo je da dezorijentiše čitaoce. Magnus je u časopisu *Il Fumeto* odgovorio na sledeći način: „Dosadno mi je da uvek crtam ista lica i iste prizore. Osim toga, ako pomislimo na televiziju, na efemernost slike koja postoji samo u trenutku kada se pojavi na ekranu da bi posle definitivno prestala da postoji, možemo da zaključimo da *Družina* odgovara vizuelnim zahtevima životnog trenutka, koji je sasvim haotičan i kaleidoskopski.“ Ove reči su izgovorene 1978. godine, (proročanske) reči jednog velikog, ironičnog pripovedača koji je voleo da eksperimentiše, ostajući u ambijentu popularne tradicije stripa, ali uvek pomalo pomerajući granice.

Pripremne skice za imperijalnog glasnika, lik u Družini kojim je Magnus želeo da nacрта sebe.

ĐAVOLSKA POSLA

NA PLANINAMA
ALKANIJE...
... U GRADU
DRASTA!
I JOŠ
VIŠE...

... NA VRHU KRUŠEVICE... TU SU STARI BANDITI!

... I TO VAM JE SVE,
PRINČE FARIDE!

ALI... DRAGA MOJA GVOZDENA
RUKAVICE, KAO SULTANOV NAMEDNIK
ZA DALEKE KRAJEVE, IMAM
DUŽNOST DA PONUDIM SVOJE
DOBRE USLUGE!

NAMA NE TREBAJU
SULTANOVE DOBRE
USLUGE!

ALI NAS VREĐA, KAO DOBRE
BIŠČANE, ŠTO U DRASTI
SEDI KRALJ KAO ŠTO
JE KOTORKO!

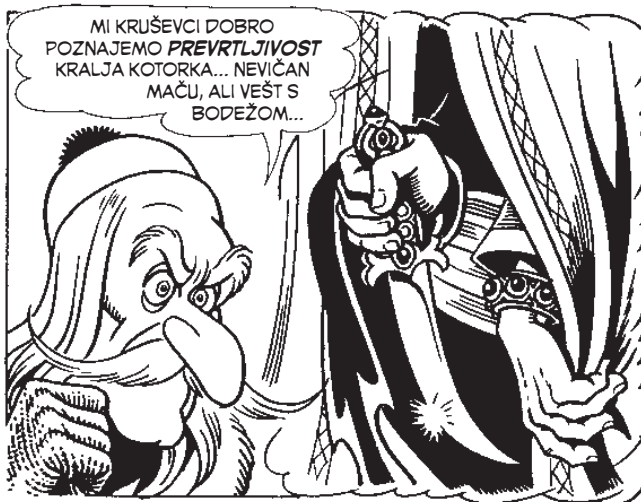

MI KRUŠEVCI NEĆEMO SEDETI ZA TRPEZOM
KOTORKA ŽDERONJE!
VAŠA IDEJA O PRIMIRJU NAS
NE ZANIMA!

ALI SAM SULTAN
POZIVA DVE
STRANE DA SE
POMIRE U ČAST
VISOKOG GOSTA!

MI KRUŠEVCI DOBRO
POZNAJEMO PREVRTLJIVOST
KRALJA KOTORKA... NEVIČAN
MAČU, ALI VEŠT S
BODEŽOM...

OGAVNI ŽDERONJA
KRVAVIH RUKU!

LIČNO JE NAREĐIO DA UBIJU NAŠEG
KRALJA ZLATNOG PLAŠTA
U LOVU!

I TO BAŠ
ZA VREME
PRIMIRJA...

... PRE DVADESET GODINA!

A POSLE UBISTVA JE POSLAO SVOJE BARONE I KAPETANE U LOGOR NA KRUŠEVICI... GDE SU BILE SAMO ŽENE...

SAVLADAŠI MALOBROJNE STRAŽARE, SVE SU POBILI! ČERKA ZLATNOG PLAŠTA, KOJA JE BILA JOŠ U PELENAMA, NESTALA JE!

KRALJ KOTORKO JE UBIO SOPSTVENE ROĐAKE!

VELIČANSTVO! VAŠ UJAK NAMERAVA DA VAS NOČAS UBIJE!

UBIĆETE PRINCA SALTANA! NJAM... I NJEGOVOG ŠTITONOŠU... SLURP... GROFA TRASA!

ALI PRINC SALTAN I GROF TRAS SU POBEGLI IZ ZASEDE... I NAPUSTILI DRASTU!

ETO KAKAV JE KRALJ KOTORKO! S NJIM NEMA MIRA! ČAK JE I NJEGOV NEČAK NEDAVNO ZATRAŽIO UTOČIŠTE KOD NAS...

AKO ME MOJ ROD PROGONI, RADIJE BIH DA STRADAM OD RUKU NEPRIJATELJA MOJE PORODICE!

ISPRIČALI STE MI STRAŠNE STVARI!

ALI TO NIJE NIŠTA!

... ALI JE UME- STO TOGA NAŠ UVAŽENI GOST!

OVDE KAO DA SAM SE PONOVO RODIO, TRASE!

AKO KRALJ KOTORKO PRIHVATI DA
PROGLASI PRINCA SALTANA ZA SVOG
NASLEDNIKA, POLOŽIĆETE
ORUŽJE?

TO BI VEĆ BILO NEŠTO!

SYON!

MOGLI BISMO DA USPOSTAVIMO
NOVO PRIMIRJE... ALI AKO
ŽDERONJA PONOVO POKUŠA DA
NAS IZDA, MI KRUŠEVCI OTERA-
ĆEMO GA IZ DRASTE UPKOS
SVIM NJENIM ZIDINAMA!

VOJVOTKINJICE!
PRINCE FARID SE
VRATIO...

AH! KAKVA
GNJAVAŽA!
MUKA MI JE OD
RAZGOVORA
S NJIM!

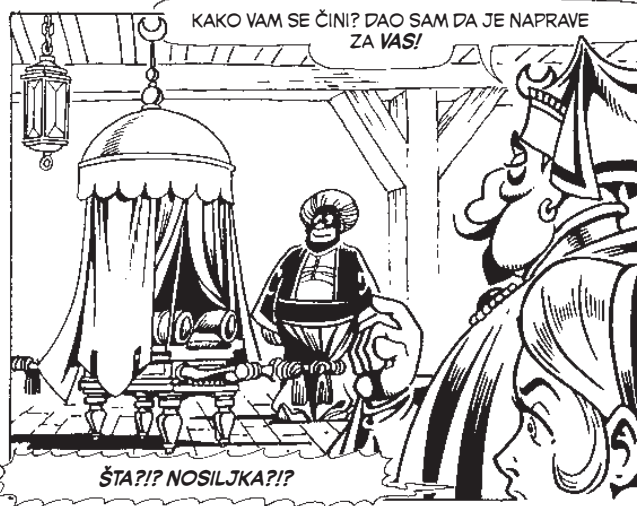
KONAČNO MOGU PONOVO DA VAM SE DIVIM,
PLAVO **SUNCE SEVERA!** OBAVEZE
MOG VISOKOG POLOŽAJA NE
DOZVOLJAVAJU
MI DA BUDEM
UVEK UZ VAS...

OH, PRINCE,
ŠTA BISMO MI
BEZ VAS!

DA BISMO IZBEGLI TEŠKOĆE
USLED LOŠEG VREMENA I **NE-
PRIKLICNE** KOMENTARE MOJIH
JANJICARA, IMAM JEDNU IDEJICU
ZA **BISER NAD
BISERIMA!**

HO-HO!

KAKO VAM SE ČINI? ĐAO SAM DA JE NAPRAVE
ZA VAS!

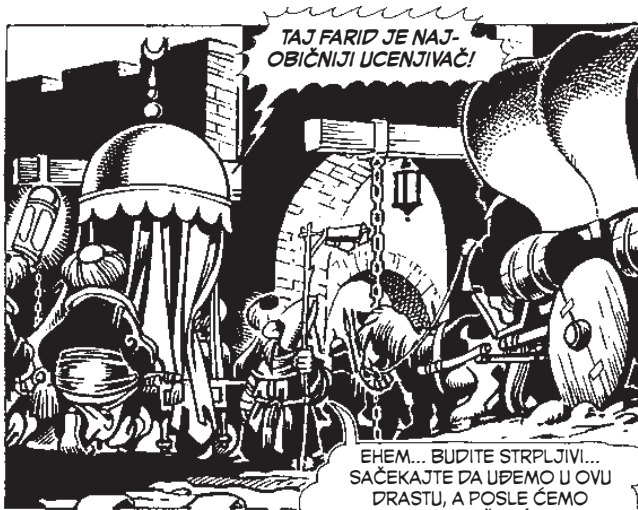
ŠTA?!? NOSILJKA?!?

NE PADA MI NA PAMET DA PUTUJEM U NOSILJCI! NISAM MATORA
BABA! NE DOLAZI U **OBZIR!**

IPAK RAZMI-
SLITE!

VAŠE ODBI-
JANJE BI
ME VEOMA
**UVREDI-
LO!** NE
ZNAM
JESAM
LI BIO
JASAN!

TAJ FARID JE NAJ-OBIČNIJI UCENJIVAČ!

EHEM... BUDITE STRPLJIVI... SAČEKAJTE DA UĐEMO U OVU DRASTU, A POSLE ĆEMO VIDETI ŠTA ĆEMO...

VIDIM DA STE ME POKORNO POSLUŠALI! TO ME RADUJE! UBRZO ĆU PRIPREMITI PISMO ZA VAŠU MAJKU, I POSLAĆU GA U MONBLAN... SAMO ZBOG VAŠIH LEPIH OČIJU, PODRAZUMEVA SE...

GRRRR!

„ŠTA ĆEMO“? DOBRO KAŽE SER KRAMB, ALI AKO ŽELIM DA PONOVO STUJIM U VEZU S MAJKOM I PERSIJEM, MORAM DA SE POKORAVAM PRINCJU FARIDU I PUTUJEM U NJEGOVOJ PRATNJI!

OH, KAKVA NEVOLJA! NAŠA DRUŽINA SE RASTURILA! VIŠE SE NE ZA GDE JE KO... A MI SMO OVDE, U DRASTI, GOSTI OVOG KRALJA KOTORKA!

POGLEDAJTE, GOSPARU ČAKO: KRALJ KOTORKO S VELIKOM POMPOM DOČEKUJE PRINCA FARIDA!

OH KAKAV SJAJ, OH KAKVA MOĆ!

DRAGI KOTORKO!

DRAGI FARIDE!

KRALJ GRLI PRINCA FARIDA!

I ISKAZUJE MU DOBRODOŠLICU!

OH! TO ZNAČI DA SMO I MI DOBRODOŠLI...

DRAGI FARIDE, PRIJATNIJE ĆEMO RAZGOVARATI UZ ZAKUSKU...

... MORAM DA SE PAZIM, JER MI KOSTOBOLJA NE DOZVOLJAVA...

OH KAKVA RASKOŠ! OH KAKAV SJAJ!
KO SAM JA ZA NJIHOVA KRALJEVSKA
VELIČANSTVA?! SIROTI MEŠTAR
ČAKO, PROPALI DŽELAT...

NEKADA SAM IMAO
TIKVOMIRA KAO POMOĆNIKA!
S NJIM SAM SE OSEĆAO KAO
NEKO! ALI TIKVOMIRA
NEMA VIŠE...
NESREĆNI MLADIĆ!
SIGURNO JE
MRTAV!

KADA SE BUDE ODLUČILO DA SE PREKINE S OVIM LUDIM
PUTOVANJEM, NADAO SAM SE DA ĆU SE ZAPOSлити
KAO KUVAR KOD VOJVODA OD MONBLANA,
U NJIHOVOM ZAMKU
NA BREGU...

... A SADA... POŠTO SE
DRUŽINA RASTURILA! BEZ
NADE DA SE ZAPOSЛИM! NA
PRAGU STAROSTI!

MAJČICE
MILA! KAKVE
CRNE MISLI!

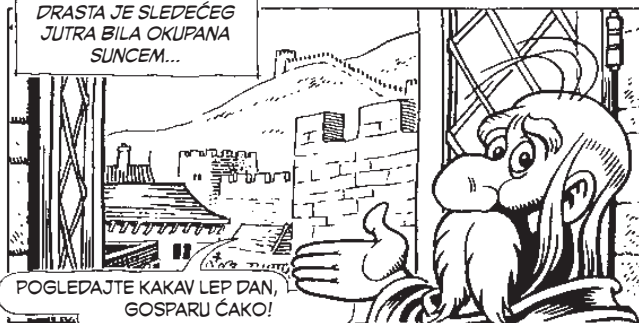
DOBRO NAM
DOŠLI! MI SMO
SOBARICE ZADUŽENE ZA
KRALJEVE GOSTE... VAŠA SOBA
JE OVUDA, GOSPOJICE.

VEOMA STE LJUBAZNI...
ZBUNJENA SAM...

DRASTA JE SLEDEĆEG
JUTRA BILA OKUPANA
SUNCEM...

POGLEDAJTE KAKAV LEP DAN,
GOSPARU ČAKO!

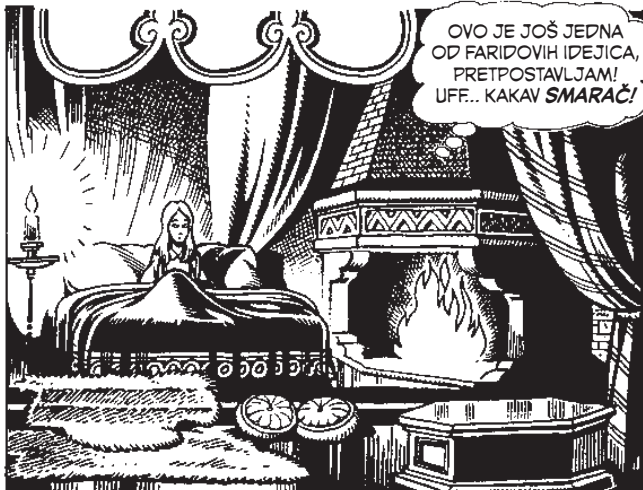

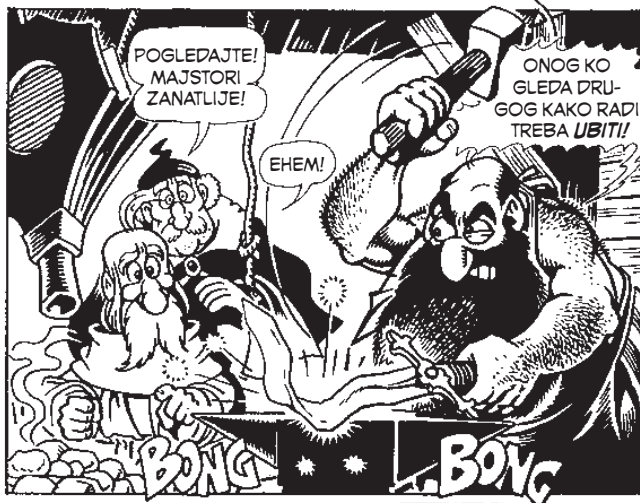
ŠETNJICA PO GRADU JE BAŠ ONO ŠTO NAM
TREBA DA SE MALO RAZMRDAMO!

OPA! KAKAV GRAD...
KOLIKE ZIDINE!

OVO JE JOŠ JEDNA
OD FARIDOVIH IDEJICA,
PRETPOSTAVLJAM!
UFF... KAKAV SMARAČ!

POGLEDAJTE!
MAJSTORI
ZANATLIJE!

ONOG KO
GLEDA DRU-
GOG KAKO RADI
TREBA UBITI!

EHEM!

BONG BOG

VOJVOTKINJA
JE NA SPRATU ZA
PLEMSTVO... IDEM
DA VIDIM KAKO SE
SMESTILA...

SAČEKAĆETE
ME OVDE, SER ČAKO?

A?
DA, NARAVNO!

UZDAH

OH, KROJAČ NA POSLU!

ZAP

PARDON!

KAKVO LEPO ODELO!

DOK ČEKAM SER
KRAMBA, JA ČU...NJUŠ...
OH, KAKAV MIRIS!

KNIFE

IZVINITE, PLEMENITI NEZNAŃE...
ZNATE LI MOŽDA OD AKLE DOPIRE
OVAJ FINI
MIRIS?

A? KOJI MIRIS?
OVO JE MIRIS IZ
KRALJEVE KUHNJE!

KRALJEVE KUHNJE?
KRALJEVE KUHNJE? ŠTA ZNATE VI,
PLEMENITI NEZNAŃE,
O KRALJEVOJ KUHNJI?

ŠTA ZNAM?
RADIM U NJOJ! I NI-
SAM PLEMENITI NEZNA-
NAC...

VEĆ
KUHNJSKI
POMOĆNIK!

POMOĆNIK U KRALJEVOJ KUHI-
NJI!? KAKVA ČAST ZA MENE!
MOGU LI NEŠTO DA VAS
ZAMOLIM?

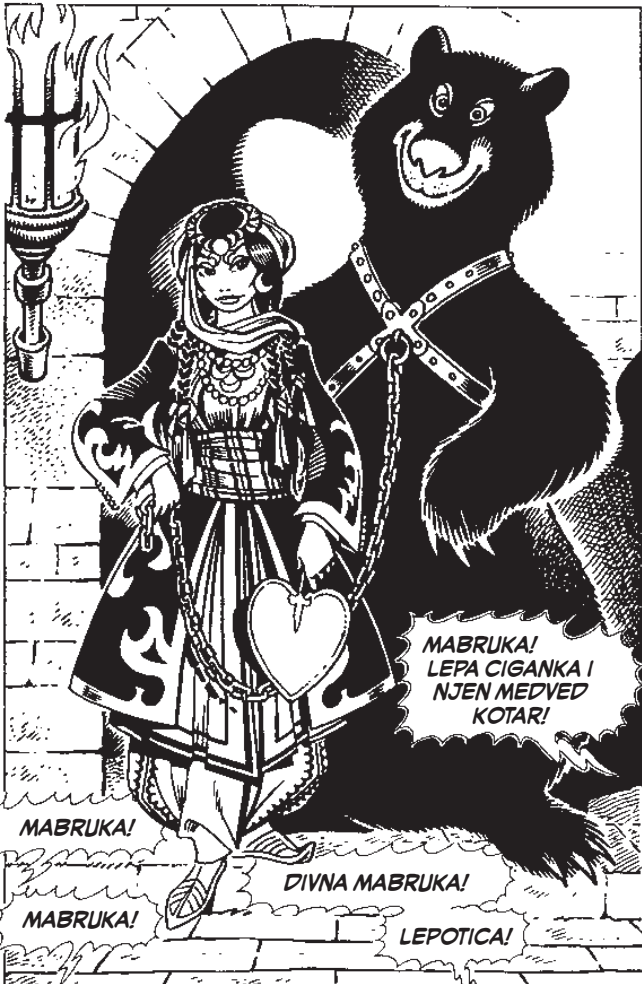
MANITE SE! GLAVNI KUVAR
SE PITA ZA SVE! MORATE NJEGA
DA ZAMOLITE!

HEJ, SER ČAKO!
VOJVOTKINJICA JE
DOBRO... A MI SAD
IDEMO NA RUČAK!

GLAVNI KUVAR, A?

A?
POČINJE
KIŠA?

VOLIM JE, TRASE!

VELIČANSTVO,
PREVIŠE JE SMELO OD VAS
DA DOPETE OVAMO!

AH, TRASE!
MORAO SAM
PONOVO DA JE VIDIM!

NAĆI ĆEMO SE
OVDE U VRTU SARAJA!
KIŠA JE NA NAŠOJ
STRANI! STRAŽARI SU SE
SKLONILI NA SUVO!

NE VERUJTE
PRASTI, VELIČANSTVO...

... SVUDA SU
KOTORKOVI
ŠPIJUNI!

AHA! ENO PRINCA
SALTANA, KOJI SE
VIĐA SA ONOM
BESTIDNOM
IGRAČICOM!

KRALJ ĆE BITI ZADOVOLJAN
KADA SAZNA, I DOBIĆU
LEPE PARICE ZA ZIMU
MOJE STAROSTI!

ŠTA KAŽETE? ČUDITE
ME/ PRIHVATIĆETE DA
ABDICIRATE?

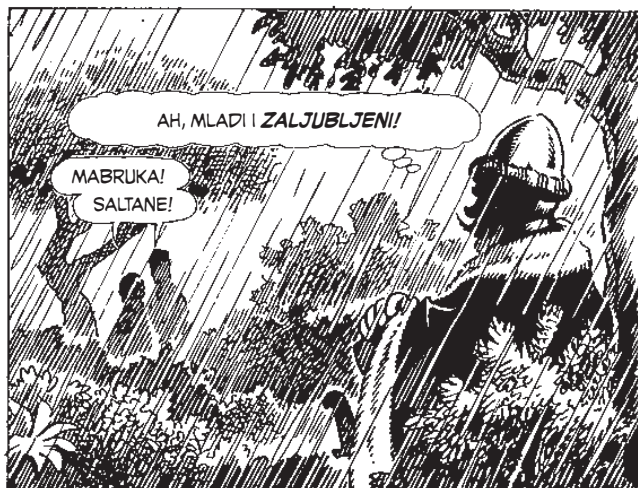
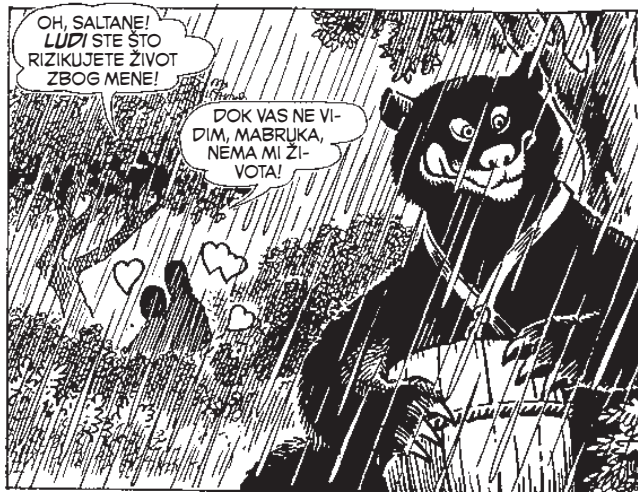
PRIČAĆEMO O TOME...
ALI SADA SAČEKAJTE
ČASAK... ONAJ MOJ KAPETAN
MI DAJE
ZNAK...

ŠTA SE DOGAĐA?

POSLUŠAJTE OVU
STARICU, VELIČANSTVO...
IMA ČUDNU PRIČU...

REČ JE
O PRINCJU
SALTANJU!
VAŠEM
NEČAKU!

STOJ TAMO!

AH!
GROF TRAS!

BEŽITE,
VELIČANSTVO!
OVO JE ZAMKA!

UMRI!

ZAMKA?!? AH!
MOJA SABLJA JE
KOD TRASA!

KRALJEVA GARDA!
SPASAVAJTE SE, SALTANE!

BEŽITE, VELIČANSTVO! SPASAVAJTE SE!

NAPRED!
PRINC NE SME
DA POBEGNE!

BEŽITE!

BEŽITE!

DOBAR
POGODAK!

AHH!

DOBAR POGODAK,
NAREDNIČE! GROF TRAS
JE GOTOV!

BE... ŽI...

SALTAN
BEŽI! ŠTA
ČEKATE?

BRZO! OSTAĆEMO
BEZ NAGRADE!